

II. GIMNAZIJA MARIBOR

Gregor HORVAT

SESTAVE PREBIVALSTVA

PROJEKTNA NALOGA PRI PREDMETU INFORMATIKA

Razred: **1. b**

Mentor vsebine: **Vesna Vervega**

Mentor oblike: **Mirko Pešec**

Predmet: **Geografija**

Maribor, 25. 1. 2005

1	UVOD.....	3
2	BIOLOŠKE SESTAVE PREBIVALSTVA.....	4
2.1	SPOLNA SESTAVA.....	4
2.2	STAROSTNA SESTAVA.....	5
2.2.1	Mlado prebivalstvo.....	5
2.2.2	Zrelo prebivalstvo.....	6
2.2.3	Staro prebivalstvo.....	6
2.3	RASNA SESTAVA.....	7
2.3.1	Bela rasa.....	7
2.3.2	Rumena rasa.....	7
2.3.3	Črna rasa.....	8
3	DRUŽBENE SESTAVE PREBIVALSTVA.....	9
3.1	EKONOMSKA SESTAVA.....	9
3.1.1	Aktivno prebivalstvo.....	9
3.1.2	Neaktivno prebivalstvo.....	9
3.1.3	Vzdrževano prebivalstvo.....	9
3.2	NARODNOSTNA SESTAVA.....	10
3.3	JEZIKOVNA SESTAVA.....	10
3.4	IZOBRAZBENA SESTAVA.....	10
3.5	VERSKA SESTAVA.....	11
4	VIRI IN LITERATURA.....	13
5	STVARNO KAZALO.....	14
6	KAZALO SLIK.....	14
7	PRILOGA.....	15

1 UVOD

Na svetu živi več kot 6 milijard ljudi. **Med seboj se razlikujejo po barvi kože, jeziku, veri, dejavnostih**, ipd. Njihovo različnost prikazujejo različne sestave (ali strukture) prebivalstva.

Sestavo prebivalstva običajno preučujemo z dveh temeljnih vidikov – biološkega (fiziološkega) in družbenega (sociološkega). V geografiji nas zanimajo sestave prebivalstva ***kot izvor ali dokaz za obstoj kakšnega pomembnejšega družbeno-geografskega pojava***, katerega učinke ugotavljamo pri podrobnem preučevanju posameznih regionalnih enot.

Sestave prebivalstva so torej rezultat različnih družbenoekonomskih pojavov, naravnega in prostorskega gibanja prebivalstva ter splošnega razvoja človeštva kot družbene skupnosti. Hkrati pa so sestave prebivalstva tudi njegov pomembni razvojni dejavnik. Zaradi tega jih ***moramo obravnavati v vzročno-posledični zvezi in v povezavi s prebivalstveno dinamiko***.

Razlikujemo dve osnovni sestavi prebivalstva. V prvo sodijo **biološke sestave prebivalstva**, v drugo pa **družbene sestave prebivalstva**.

Slika 1: Skupina ljudi različne starosti, spola, poklica, ...

2 BIOLOŠKE SESTAVE PREBIVALSTVA

Biološke oziroma naravne lastnosti družbe in njenih posameznikov največkrat predstavimo s *spolno, starostno in rasno sestavo prebivalstva*.

2.1 SPOLNA SESTAVA

Spolno sestavo prebivalstva definiramo kot **razmerje med številom moških in številom žensk** v obravnavanem območju (mestu, državi, na svetu). Po naravnih zakonitostih se rodi 5 – 6 % več fantov kot deklic, tako da je moško prebivalstvo številnejše vse do petdesetega leta starosti. Zaradi drugačnega, bolj rizičnega načina življenja, je med moškimi smrtnost večja (umiranje v vojnah, prometnih nesrečah, pri delu, itd.). Zaradi tega po petdesetem letu starosti prevladuje žensko prebivalstvo, še posebej vidna razlika pa nastane po sedemdesetem letu starosti. To je posledica dejstva, da ženske živijo povprečno skorja za deset let dlje kot moški.

Sestava prebivalstva po spolu je torej odvisna od razmerja med dečki in deklicami ob rojstvu, razlik v smrtnosti po spolu in starosti, razlik v selitvah po spolu in starosti ter nekaterih zunanjih dejavnikov (npr. vojne).

Statistično spolno sestavo prebivalstva izražamo z **deležem moških in deležem žensk** med celotnim prebivalstvom, ali pa s **koeficientoma maskulinitete in koeficientom feminitete**, ki izraža število moških ali žensk na sto oseb nasprotnega spola.

Spolna sestava prebivalstva je zelo odvisna od razvitosti države. V razvitih državah je več žensk (saj imajo več starega prebivalstva, med katerim je več žensk), v najbolj nerazvitih pa več moških (saj prevladuje mlado prebivalstvo, med katerim je več moških). Takšno stanje je ob upoštevanju demografske konstante torej rezultat razlik v smrtnosti po starosti in spolu ter starostne strukture prebivalstva. Vpliv migracij je na državni ravni manj izrazit.

Spol je osnovni demografski znak. Zato je zelo pomemben tudi za študij mnogih drugih značilnosti prebivalstva. Statistični podatki za večino le-teh so razvrščeni tudi po spolu. (Malačič, J.: Demografija. Teorija, analiza, metode in modeli, str. 17, 18)

Preglednica 1: Število prebivalcev in spolna sestava v Sloveniji leta 1991 in 2002. (Popis prebivalstva 1991 in 2002)

leto	št. preb. - skupaj	št. preb. - moški	% preb. - moški	št. gospo- dinjstev	št. preb./ gospod.
1991	1.965.986	952.611	48,5	640.195	3,1
1991*	1.913.355	923.643	48,3	632.415	3,0
2002	1.964.036	958.576	48,8	685.023	2,8

* podatki preračunani po metodologiji popisa 2002 (odšteto je bilo 52.631 zdomcev)

2.2 STAROSTNA SESTAVA

S starostno sestavo pojasnujemo **sestavo prebivalstva po starostnih skupinah**.

Starostno sestavo prebivalstva prikažemo grafično najlepše s **starostno piramido**. Za prikaz lahko uporabimo absolutne vrednosti ali odstotke števila moškega in ženskega prebivalstva v posameznem starostnem razredu. Prikaz z odstotki omogoča medsebojno primerjavo piramid različnih prebivalcev ali istega prebivalstva v posameznih časovnih obdobjih. Starostno piramido v koordinatnem sistemu oblikujemo tako, da na *ordinatno os* nanesemo enoletne ali petletne starostne razrede, na *abscisno os* pa levo in desno od izhodišča odstotne vrednosti ali število prebivalstva posameznih razredov. Na levo stran ordinate nanesemo podatke za *moške*, na desno pa za *ženske*. Posamezne starostne razrede prikazujejo trakovi, ki so sorazmerni obsegu razreda (Malačič, J.: Demografija. Teorija, analiza, metode in modeli, str. 20).

V starostni piramidi (oblika ni vedno podobna piramidi) je prebivalstvo razdeljeno na petletne skupine, kar omogoča analizo stanja ter možnosti za razvoj in predvidevanje za prihodnost. Iz piramide lahko razberemo spolno sestavo, ugotovimo število migrantov, vpliv vojne itd.

Starost ugotovimo z vprašanjem o **dopolnjenih letih ali rojstnem datumu**. Prvi način se uporablja v nerazvitih državah, kjer mnogo ljudi ne ve natančno svojega rojstnega datuma. V nekaterih primerih izražajo svojo starost celo s številom deževnih in sušnih obdobj. Drugi način se uporablja v razvitih državah, kjer izobrazbena raven zagotavlja kvalitetne odgovore. Starost je zvezna kategorija, zato se pri obdelavi podatkov nujno srečujemo s problemom zaokroževanja. Ker velja pravilo, da se starost zaokrožuje na spodnjo mero dane časovne enote, pravimo, da so dojenčki stari nič let, pri tem pa mislimo razred, ki vključuje otroke do njihovega prvega rojstnega dneva.

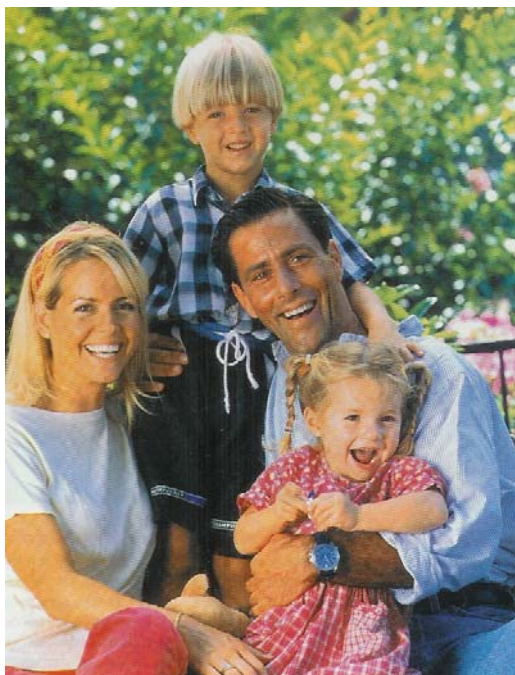
Starostno sestavo zelo pogosto povezujemo z vsemi drugimi sestavami prebivalstva. Njeni pglavitni **dejavniki** so dolgoročni demografski procesi, ki se bistveno razlikujejo med razvitimi in nerazvitimi državami. Vendar je potrebno poudariti, da je med njimi najpomembnejša rodnot prebivalstva. **Visoka rodnot povzroča mlado, nizko rodnot pa staro prebivalstvo. Prehod do visoke k nizki rodnoti pa povzroča staranje prebivalstva.**

Prebivalstvo po starosti razdelimo na tri **osnovne starostne skupine** ali **kontingente** (starostne razrede):

2.2.1 Mlado prebivalstvo

Otroke stare od **0 do 14 let** imenujemo mlado prebivalstvo, število le-teh pa nam pove število rojstev v državi. Obdobje 0 do 14 let imenujemo tudi predfertilna doba. To je pomemben podatek, saj bo skrb za veliko novorojenčkov pomenila graditev novih vrtcev, šol, večje število učiteljev, ipd. Grafični prikaz (starostna piramida) prebivalstva z velikim deležem mladega prebivalstva ima **obliko trikotnika s široko osnovo**. Države s tako obliko piramide imajo visoko rodnot in razmeroma nizko smrtnost (npr. Indija, Etiopija, Pakistan).

Slika 2: Generacije (starši z otrokoma, stari starši z vnukom)

2.2.2 Zrelo prebivalstvo

V to skupino uvrščamo prebivalstvo staro od **15 do 64 let** (za moške) oziroma **15 do 59 let** (za ženske). To obdobje starosti imenujemo tudi fertilna doba. Na tem delu starostne piramide je razvidno koliko je aktivnega prebivalstva (t. im. delovnega kontingenta), ki preživlja staro prebivalstvo in otroke. Za državo ima lahko zmanjšanje te skupine prebivalstva velike posledice, saj pomeni manj delovne sile, manjšo kupno moč ljudi, večanje davkov za podporo upokojencev ipd. Zrelo prebivalstvo prevladuje predvsem v industrijsko razvitih državah, v katerih sta rodnost in umrljivost dokaj nizki, naravni prirastek pa je pozitiven, a umirjen. Grafični prikaz prebivalstva s prevlado te skupine ima **obliko čebeljega panja ali koša** (npr. v Mehiki, Čilu, Poljski).

2.2.3 Staro prebivalstvo

Med staro prebivalstvo uvrščamo ljudi, **starejše od 60 let**. Dobo imenujemo tudi pofertilna doba. V nerazvitih državah je število starega prebivalstva nizko, v razvitih državah pa se povečuje. Če je v neki populaciji delež starih nad šestdeset let večji od deleža mladih, ima grafični prikaz (starostne piramida) **obliko žare** (npr. v Sloveniji, na Japonskem).

Starostna sestava prebivalstva Slovenije

Med letoma 1991 in 2002 se je **povprečna starost prebivalstva** povečala za 3,6 leta, tako da je dosegla **39,5 leta**. Povprečna starost žensk leta 2002 znaša 41,1 leta. Indeks staranja moških znaša **70**, žensk pa kar **125**. Za razliko od leta 1991, v letu 2002 **slabšo starostno sestavo izkazujejo mestna naselja**.

Preglednica 2: Izbrane starostne skupine prebivalstva po tipu naselja v Sloveniji leta 1991 in 2002. (Popis prebivalstva 1991 in 2002)

tip naselja	% prebivalstva v starostni skupini					povprečna starost	indeks staranja ¹
	0	1-14	15-26	15-64	65+		
1991							
skupaj	1,1	19,7	17,8	68,0	11,1	35,9	54
mestna naselja						35,5	48
nemestna naselja						36,3	60
2002							
skupaj	0,8	14,4	17,2	70,0	14,7	39,5	96
mestna naselja						40,0	103
nemestna naselja						38,9	90

2.3 RASNA SESTAVA

Rasna sestava je delitev človeštva **po barvi kože**. Rase so nastale v dolgem časovnem obdobju v povezavi z razvojem prebivalstva v določenem okolju.

Razlikujemo štiri velike rasne skupine: prvotne **črne (negridne) rase**, **bele (evropidne) rase**, **rumene (mongolidne) rase**, ter **spremenjene rase** (Indijanci, Polinezijci).

2.3.1 Bela rasa

Bela rasa ali podvrsta je bila prvotno razširjena v Evropi, Jugozahodni Aziji, Indiji in Severni Afriki. Po dobi velikih odkritjih se je razširila v obeh Amerikah, v Sibiriji, Avstraliji ter na jugu Afrike, kjer si je podredila domače prebivalstvo ali pa ga celo uničila. V zadnjih stoletjih je pokazala izjemno vitalnost in ji sedaj pripada okoli 40 % človeštva. Najpogostejše je naseljena v zmerno toplem pasu. Bila je nosilec industrijske revolucije ter je z njo dosegla visoko stopnjo gospodarskega razvoja. Pri tem pa so med posameznimi skupinami nastale velike razlike (visoko razvita Severna Amerika in Evropa, ter nerazvite Latinska Amerika, Jugozahodna Azija in severna Afrika). Glavne rase pri evropskem tipu bele podvrste so: **nordidi, baltidi, alpidi, savidi, panonidi, dinaridi, mediteranidi**. (Bračič V., Lah A., Vrišer I.: Sodobni svet, družbena geografija I. družba in okolje, str. 142)

2.3.2 Rumena rasa

Doma je predvsem v monsunski Aziji od koder se je razširila v Sibirijo in osrednje predele Azije. Pripada ji že več kot 40% vsega človeštva, saj se ob upadanju naravnega prirastka pri beli rasi in visokem naravnem prirastu pri večini rumene rase, njen delež povečuje. Glavne rase te podvrste so: **paleomongolidi** (Japonci in Korejci), **sinidi** (Kitajci), **irugidi**

¹ **Indeks staranja prebivalstva** označujemo kot *razmerje med starim (nad 65 let) in mladim prebivalstvom (do 14 let)*. Če je manjši od vrednosti **do 40** predstavlja *mlado populacijo*, vrednosti **nad 70** predstavljajo *ostarevanje* populacije, vrednosti **nad 100** pa *depopulacijo*, ko se zaradi večjega števila starega prebivalstva (v primerjavi z mladim prebivalstvom) pričinja število prebivalcev v obravnavanem območju zmanjševati.

(Mongoli), **sibiridi in turanidi** v Aziji (Bračič V., Lah A., Vrišer I.: Sodobni svet, družbena geografija I. družba in okolje, str. 142).

2.3.3 Črna rasa

Črna rasa je doma v Afriki južno od Sahare. Kot dokaj samostojna skupina te podvrste so se razvili avstralski črnci. Nasilno so kot sužnje prepeljali mnogo afriških črncev v Ameriko, kjer so se razširili. Številčno je črna podvrsta najšibkejša, saj predstavlja okoli 7% človeštva. Glavne afriške rase črne podvrste so: **paleonegridi, sudanidi, etiopidi, bantuidi, hotentoti, bušmani** itd. (Bračič V., Lah A., Vrišer I.: Sodobni svet, družbena geografija I. družba in okolje, str. 142)

Z mešanjem posameznih ras so nastali **mešanci: mestici** (mešanci med belci in Indijanci), **zambi** (mešanci med Indijanci in črnci) in **mulati** (mešanci med črnci in belci).

Slika 3: Otroci različnih ras

3 DRUŽBENE SESTAVE PREBIVALSTVA

Značilnosti družbe, ki izvirajo iz družbene danosti, imenujemo družbena sestava prebivalstva. Najbolj pomembne so **ekonomska, narodnostna, jezikovna, verska, izobrazbena sestava**.

3.1 EKONOMSKA SESTAVA

Ekonomska sestava prebivalstva nam pove, kolikšen je **delež zaposlenih in v katerih dejavnostih delajo**. Na osnovi fizioloških zmožnosti sodelovanja v procesu dela razdelimo celotno prebivalstvo na **aktivno prebivalstvo, neaktivno in vzdrževano prebivalstvo**. Delitev je odvisna od spolno – starostne sestave prebivalstva in vrste drugih ekonomskih in družbenih dejavnikov.

3.1.1 Aktivno prebivalstvo

Definicija aktivnega prebivalstva se je z razvojem spreminjala. Na mednarodni ravni so statistiki dela aktivno prebivalstvo najprej definirali po načelu pridobitve poklica. Kasneje se je pokazalo, da takšna opredelitev ni ustrezna. Danes je aktivna oseba definirana kot oseba, ki opravlja neki poklic, da bi si zagotovila sredstva za življenje. Pri tem je upoštevan kakršenkoli poklic oziroma delo v času popisa, ne glede na izobraževanje za ta poklic. Bistveno je, da oseba poklic opravlja in za svoje delo prejema plačilo v naravi ali denarju (Malačič, J.: Demografija. Teorija, analiza, metode in modeli, str. 25). Aktivni prebivalci so tisti, ki opravljajo kakršenkoli poklic in za delo prejemajo plačilo v denarju ali naravi (zaposleni), ter registrirani brezposelni.

3.1.2 Neaktivno prebivalstvo

Neaktivno prebivalstvo je prebivalstvo, ki je bilo v preteklosti aktivno, sedaj pa prejema dohodke na osnovi svojega preteklega dela. Slovenska statistika uporablja za to kategorijo izraz osebe z lastnimi dohodki in vanjo uvršča osebne, invalidske in družinske upokojence, rentnike in prejemnike socialne pomoči. Med neaktivno prebivalstvo uvrščamo tiste, ki ne opravljajo dela, pa imajo vseeno dohodke (upokojenci, delovni invalidi, štipendisti, socialni podpiranci).

3.1.3 Vzdrževano prebivalstvo

So tisti, ki jih preživljajo aktivni delavci. To so otroci, učenci, dijaki, študenti in vsi tisti, ki ne delajo in niso prijavljeni kot nezaposleni.

3.2 NARODNOSTNA SESTAVA

Prve zgodovinsko etnično-populacijske skupnosti so bila plemena, katerih člani so se čutili krvno sorodstveno povezani. Eno ali več sorodnih plemen, ki so živela na zaokroženem prostoru, je imelo svoj jezik ali dialekt. Z nadaljnjim razvojem zavesti o pripadnosti določeni družbeni skupnosti ter ob družbeni delitvi dela je prišlo do formiranja **narodov** kot novega sociološkega pojava (Bračič V., Lah A., Vrišer I.: Sodobni svet, družbena geografija I. družba in okolje, str. 150).

Narodnostna sestava prebivalstva nam pove, koliko je posameznih narodnosti znotraj državnih meja. Državne meje so umetne, politične tvorbe, ki velikokrat niso upoštevali narodnostne pripadnosti, zato je narodnostna sestava številnih držav zelo raznolika. **Narodnostne manjšine** ob mejah sosednjih držav so zamejci. Uresničevanje njihovih političnih, kulturnih in jezikovnih pravic je odvisno od politične pripravljenosti držav, v kateri živijo.

Na narodnostno sestavo močno vplivajo tudi selitve. Zaradi selitvenih tokov v razvite države se narodnostna sestava teh območij neprestano spreminja. Celotno podobo sestave prebivalstva dobimo s popisom prebivalstva (vsakih deset let). Tako se narodnostne manjšine kot priseljenci prilagajajo življenju v svojem novem okolju. Priseljenci se hitro prilagajajo kulturi avtohtonega (staroselskega) prebivalstva. Tretja generacija priseljencev se ponavadi v celoti vživi v okolje (asimilira).

Za narodnostno najbolj enotne, homogene države veljajo Portugalska, Irska, Islandija, Japonska, Koreja,... Narodnostno najbolj raznolike države na svetu pa so ZDA, Kanada in Avstralija.

3.3 JEZIKOVNA SESTAVA

Jezikovna sestava države nam pove, v katerem jeziku se sporazumevajo prebivalci. Najpreprosteje je, če se v državi govori en jezik. Takšne države so Francija, Portugalska, Švedska, Finska, idr.

Če je narodnostnih manjšin v državi več, in če je delež le-teh velik, se v delih države upošteva **dvojezičnost** (enakovrednost dveh jezikov – uradnega in jezika manjšine). V Sloveniji sta dvojezični območji na Primorskem in Prekmurju. V državi je lahko tudi več enakovrednih uradnih jezikov. Obstajajo pa tudi države, v katerih prebivalstvo govori več različnih jezikov in narečij. V tem primeru se določi uradni – **državni jezik**.

3.4 IZOBRAZBENA SESTAVA

Izobrazbena sestava prebivalstva kaže **stopnjo izobrazbe prebivalstva, ki je starejše od 15 let**, v posameznih časovnih obdobjih in državah. V geografiji nas zanima izobrazbena sestava le toliko, kolikor neposredno vpliva na družbeno aktivnost in gospodarsko dejavnost ljudi. Danes je splošno znano, da sta znanje in znanost pomembna, celo vedno bolj odločujoča faktorja splošnega in gospodarskega razvoja, saj postajata direktna

proizvajalna sila. Izobrazbena sestava je eden najbolj značilnih kazalnikov stopnje splošne in gospodarske razvitosti. Zaradi različnih oblik izobraževanja po svetu se kot enoten kazalec upoštevajo osnovna, srednja in visoka izobrazba.

Izobrazbena sestava v Sloveniji

Izobrazbena sestava se je med obema popisoma precej izboljšala:

- leta 1991 je imela še skoraj polovica prebivalstva (47 %), končano le osnovno šolo ali manj, leta 2002 pa le tretjina
- zelo se je povečal delež prebivalstva s končano srednjo izobrazbo (54 %)
- višjo od srednje izobrazbe ima 13 % prebivalstva, kar je za 4 % več kot ob popisu 1991
- moški imajo v povprečju višjo izobrazbo kot ženske (razlike so posebej opazne pri prebivalstvu s srednjo izobrazbo).

Preglednica : Delež prebivalstva starega 15 let in več po izobrazbi in spolu v Sloveniji leta 1991 in 2002. (Popis prebivalstva 1991 in 2002)

izobrazba	1991				2002		
	skupaj	moški	ženske		skupaj	moški	ženske
brez izobrazbe	0,7	0,5	0,8		0,7	0,5	0,8
nepopolna OŠ	16,7	15,5	17,9		6,3	5,3	7,2
osnovna	29,8	23,6	35,4		26,1	21,1	30,8
srednja	43,1	49,9	36,9		54,1	60,6	47,9
višja	4,6	4,2	4,9		5,1	4,5	5,6
visoka	4,3	5,4	3,3		7,9	8,1	7,7

3.5 VERSKA SESTAVA

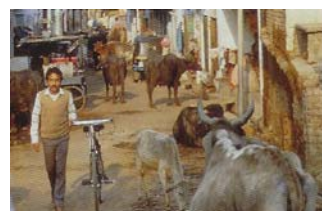
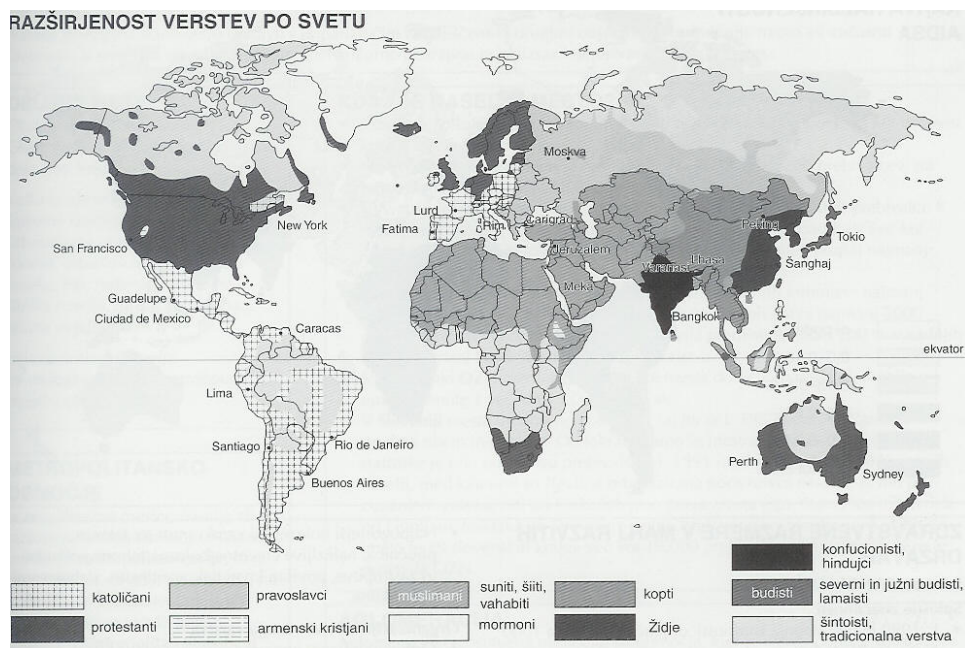
Versko sestavo (religiozna sestava) lahko imenujemo tudi verska pripadnost ljudi in se kaže na vsakem koraku in v številnih oblikah (načinu življenja in gospodarjenja, videzu naravne in kulturne pokrajine, arhitekture, običaji, vlogi žensk in starih ljudi, idr.). Vplivi so obsežni ter prepleteni in se jih v vsakdanjem življenju niti ne zavedamo. Zavemo se jih šele tedaj, ko obiščemo državo z drugačno vero. Poleg gospodarskih so verski razlogi pogosto med različnimi skupinami ljudi, velikokrat celo za državljanske vojne ali vojna večjih razsežnosti, vzrok za nestrpnost.

Vere delimo na:

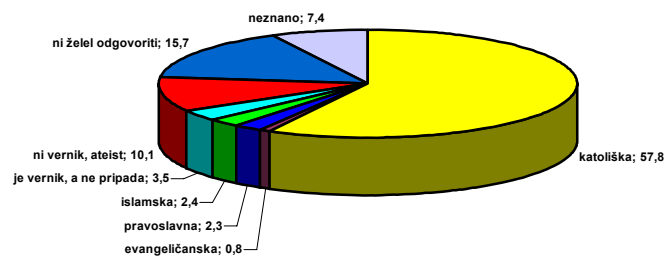
- MONOTEISTIČNE – čaščenje enega boga (judovstvo, krščanstvo in islam)
- POLITEISTIČNE – čaščenje več bogov (hinduizem)
- PRVOTNE – poznajo jih v manj razvitih in odmaknjenih delih celin, razen v Evropi. Med prvotne vere štejemo tudi verovanja starih evropskih ljudstev: Grkov, Rimljanov, Germanov, Slovanov, Ilirov, Keltov,.. (šamanizem, žrtvovanja, čaščenja, obredi vudu,...)

Neverovanje v bogove imenujemo ateizem.

Slika 4: Razširjenost verstev po svetu, predstavniki posameznih verstev

Grafikon 1: Prebivalstvo Slovenije leta 2002 po veroizpovedi

4 VIRI IN LITERATURA

- Malačič, J.: Demografija. Teorija, analiza, metode in modeli. Ljubljana: Bernik, 1997.
- Bračič V., Lah A., Vrišer I.: Sodobni svet, družbena geografija I. družba in okolje. Maribor: Založba obzorja, 1983.
- Hočevar M., Nagle G., Natek K., Spencer K., Vidmar M.: Geografija. Shematski pregledi. Ljubljana: Tehnična založba Slovenije, 1996.
- Popis prebivalstva 1991 in 2002, SURS, Ljubljana.

5 STVARNO KAZALO

bela rasa, 7
črna rasa, 8
dvojezičnost, 10
izobrazbena sestava v sloveniji, 11
koeficientoma maskulinitete, 4
rumene rase, 7
starostna sestava prebivalstva slovenije, 6
starostno piramido, 5

6 KAZALO SLIK

Slika 1: Skupina ljudi različne starosti, spola, poklica,	3
Slika 2: Generacije (starši z otrokoma, stari starši z vnukom)	6
Slika 3: Otroci različnih ras	8
Slika 4: Razširjenost verstev po svetu, predstavniki posameznih verstev.....	12

7 **PRILOGA**